

จะเป็นไปได้ยาก เพราะถ้ำลิเจียเป็นถ้ำเปียกมีน้ำใต้ดินไหลอยู่ (active cave) ลักษณะดังกล่าวมักเป็นถ้ำที่คนโบราณไม่เลือกใช้เป็นที่ฝังศพ ถ้ำที่คนจะเลือกฝังศพจะต้องแห้งและมีโถงถ้ำยาวซับซ้อน ดังนั้นจึงไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะยืนยันเรื่องการซ่อนโบกี้ หรือฝังศพไว้ภายในถ้ำ

กรณีความสัมพันธ์กับเส้นทางสายมรณะ ดังที่กล่าวมาแล้วในช่วงต้นว่า ถ้ำลิเจียอยู่ใกล้กับสถานีที่มองตา แต่ใกล้เพียงใดนั้นยังไม่มี การตรวจสอบและพิสูจน์หลักฐาน ในกรณีนี้กรมศิลปากรควรจะดำเนินการสำรวจเส้นทางรถไฟอย่างจริงจัง ตรวจสอบระยะทางว่าใกล้ไกลจากถ้ำลิเจียเพียงใด ถ้ามีการขุดย้ายทรัพย์สินจริง จะต้องมีการตรวจสอบของทางรถไฟที่นำมาสู่ปากถ้ำ กิจกรรมนี้ต้องใช้คนจำนวนมากนับร้อยนับพัน คงจะต้องมีการสร้างที่พักอาศัย และใช้พื้นที่รอบๆ ถ้าเป็นระยะเวลาพอสมควร ซึ่งก็น่าจะมีร่องรอยเกี่ยวกับกิจกรรมดังกล่าวหลงเหลืออยู่บ้างไม่มากนักน้อย

กรณีที่กล่าวว่ามีโถงถ้ำขนาดใหญ่อยู่ภายใน จากประสบการณ์การสำรวจถ้ำที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้เขียนสังเกตว่าถ้ำลิเจียเป็นถ้ำที่ยัง active คือยังมีการไหลเวียนของน้ำใต้ดินอยู่ การกัดเซาะของน้ำใต้ดินนี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดโพรง หรือโถงถ้ำภายในเทือกเขาหินปูน แต่จะมีขนาดเล็กเพียงใดนั้นจำเป็นต้องอาศัยนักอุทก-ธรณีวิทยาช่วยพิสูจน์

นอกจากนี้ บริเวณที่มีการใช้รถแบ็คโฮตัดหน้าดินออกเป็นบริเวณตลิ่งน้ำมุดที่ไหลลงไปได้ดินในเทือกเขาหินปูน ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่เห็นคณะสำรวจต้องมุดใต้ดิน ดำได้น้ำ ในกรณีนี้หากคณะสำรวจมีความเข้าใจเกี่ยวกับระบบน้ำใต้ดินภายในถ้ำแล้ว ก็คงจะไม่เสียเวลาในการสูบน้ำออก เพราะน้ำใต้ดินเหล่านี้จะไหลไม่มีวันหมด การ



ร่องรอยการทำลายที่เกิดจากการใช้รถแบ็คโฮเข้าไปขุด

มัวมาสูบน้ำดูเป็นการเสียเวลาและเสียแรงเปล่าๆ

ผู้เขียนคิดว่าโถงถ้ำภายในนั้นจริง แต่คงจะไม่มีสมบัติอยู่ในนั้น เพราะกระแสการไหลเวียนของน้ำใต้ดินจะทำให้ไม่มีพื้นที่ซึ่งแห้งพอสำหรับขุดซ่อนสมบัติ

ส่วนกรณีเกี่ยวกับเรื่องการระเบิดปิดปากถ้ำและโบกด้วยซีเมนต์นั้น คงต้องให้นักธรณีวิทยาเข้ามาช่วยสร้างความกระจ่าง แต่เมื่อพิจารณาลักษณะหินที่ตกลงมาใกล้กับปากถ้ำแล้ว ผู้เขียนคิดว่าเป็นหินที่ตกลงจากเพดานถ้ำ และบางส่วนเป็นหินย่อยที่ตกลงมาตามกาลเวลามากกว่า การถล่มลงมาของหินปูนเหล่านี้อาจจะเกิดจากการยัดหดตัวของหิน หรือการเปลี่ยนแปลงของระบบน้ำใต้ดินภายในถ้ำ หรือการเคลื่อนตัวของเปลือกโลก ประเด็นนี้นักธรณีวิทยาสามารถจะพิสูจน์ได้จากการตรวจสอบขนาดของหินปูนที่ทับถม หรือกระบวนการทับถมหินปูน (Transformation processes)

ส่วนร่องรอยที่เข้าใจกันว่าเป็นการ

โบกซีเมนต์นั้น ที่จริงแล้วเป็นตะกอนของดิน หินแข็งและหินกรวดที่ถูกพัดจากน้ำใต้ดินหรือน้ำบาดาลภายในถ้ำในช่วงใดช่วงหนึ่ง ตะกอนเหล่านี้จะมารวมกันตามรอยแยกของเทือกเขาหินปูน และเมื่อทับถมเป็นระยะเวลายาวนานก็จะติดแน่นมีเนื้อสมานเหมือนกับซีเมนต์ ลักษณะแบบนี้พบทั่วไปในภูเขาหินปูนในประเทศไทย

## ๒.๒ ปัญหาเรื่องการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับถ้ำ

แรกทีเดียว เมื่อผู้เขียนได้ดูภาพถ่ายทางอากาศ และแผนที่ทหารมาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐ พบว่าถ้ำลิเจียเป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาหินปูนที่มีความกว้างยาวติดต่อกันหลายสิบกิโลเมตร ต่อมา เมื่อผู้เขียนไปเยี่ยมชมแหล่งโบราณคดี จึงได้พบว่ามีความพยายามที่จะขุดเจาะเพื่อเข้าไปในโถงถ้ำตามคำบอกเล่าของพระภิกษุ เป็นจำนวนถึง ๑๑ จุด บางจุดมีลักษณะเหมือนกับการขุดเหมือง คือทำไม้ค้ำช่องที่เข้าไปข้างใน

บางจุดใช้รถแบ็คโฮขุดทะเลลง ดักหน้าดินและชนหินเพื่อเปิดพื้นที่ให้เข้าไปได้สะดวก

ผู้เขียนคิดว่าจากเหตุผลข้างต้น การขุดเจาะเพื่อหาทางเข้าโถงถ้ำนั้น จะเป็นความพยายามที่ไร้ประโยชน์ขาดเหตุผล และแสดงให้เห็นถึงการขาดความรู้เกี่ยวกับถ้ำอย่างแท้จริง บรรดาคนเหล่านั้นคงจะต้องกลับบ้านมือเปล่า หรือไม่ก็อาจจะเสียชีวิตได้ เพราะระยะทางที่ขุดจะไม่มีที่สิ้นสุด ยิ่งเจาะยิ่งหาทางออกไม่เจอ หรือถ้าเจอก็เจอน้ำ ยิ่งกว่านั้น การเข้าไปภายในถ้ำที่มีระดับน้ำใต้ดินสูงเกือบท่วมหัวไหลเวียนอยู่ โดยไม่รู้ทางออกของถ้ำอีกด้านหนึ่งเป็นเรื่องที่อันตรายมาก เพราะจะต้องเดินแช่น้ำเป็นเวลานาน อาจจะเป็นตะคริวหรือถ้าเผชิญกับงูที่อาศัยอยู่ใต้น้ำหรือแมงมุมถ้ำที่มีพิษด้วยก็ไม่ต้องพูดถึงว่าจะมีจุดจบอย่างไร

### ๓ ข้อเสนอสำหรับการดำเนินงานโบราณคดีที่ฉะเชิงเทรา

แม้ว่าในปัจจุบัน กระแสของสังคมที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการขุดหาทองได้เบาบางลง กระนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบก็ไม่ควรนิ่งนอนใจในการสร้างความกระจ่างในเรื่องนี้ โดยจะต้องเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อเท็จจริงสู่สาธารณชน สำหรับผู้เขียนมีข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพโบราณคดีดังนี้

#### ๓.๑ วิจัย

โดยกรมป่าไม้ กรมทรัพยากรธรณี และกรมศิลปากร ควรเข้าไปควบคุมดูแลการดำเนินงานและประสานงานในชั้นปฏิบัติการเกี่ยวกับถ้ำลึกลับอย่างใกล้ชิด และให้ความกระจ่างกับประชาชนตามหลักวิชาการ ไม่ควรจะปล่อยให้หายเงียบไปหรือกลับมาเป็นข่าวตื้นตื้น

เหมือนไฟไหม้ฟางเมื่อสื่อมวลชนนำเสนอข่าวขึ้นมาใหม่เป็นระลอกๆ โดยเฉพาะรายงานเกี่ยวกับการใช้ภาพถ่ายดาวเทียมหรือที่กรมทรัพยากรธรณีเจาะถ้ำนั้นไม่มีผลเป็นอย่างไร ความรู้ที่เป็นเหตุเป็นผลนั้นเป็นสิ่งประชาชนทั้งหลายต้องการทราบรัฐบาลที่คิดใหม่ทำใหม่ ควรจะเกาะติดกับการแสวงหาข้อเท็จจริง และมีความรวดเร็วในการรายงานความจริงต่อประชาชนผู้เสียภาษี เพราะเป็นการป้องกันการสูญเสียชีวิตและทรัพยากรธรรมชาติที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต

#### ๓.๒ ควรมีการสำรวจอย่างจริงจัง

ทั้งบริเวณโดยรอบว่ามีแหล่งโบราณคดีทั้งหมดกี่แห่ง จัดจำแนกหลักฐานทางวัฒนธรรมเป็นกี่ยุคสมัย แต่ละสมัยมีหลักฐานอะไรบ้าง บริเวณดังกล่าวมีประวัติการตั้งถิ่นฐานของชุมชนในอดีตเป็นอย่างไร

การศึกษาทางโบราณคดีนั้นจะต้องมองบริบทของพื้นที่ทั้งหมด ไม่ใช่ให้ความสนใจเฉพาะถ้ำลึลับทีเดียว อย่างน้อยควรจะต้องสำรวจในรัศมี ๕ ตารางกิโลเมตร นอกจากนี้ควรจะมีการสำรวจแหล่งโบราณคดีที่เกี่ยวข้องกับสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในบริเวณรอบๆ ถ้ำลึลับ รวมทั้งประมวลผล และวิเคราะห์หลักฐานจากประวัติศาสตร์บอกเล่าของคนไทย เชลยศึก และทหารญี่ปุ่น เพื่อตรวจสอบความจริง และทำให้ประชาชนไม่หลงงมงายในเรื่องดังกล่าว

#### ๓.๓ ควรมีการสำรวจทางด้านธรณีวิทยาควบคู่กันไปกับการสำรวจทางโบราณคดี

พร้อมทั้งให้กรมทรัพยากรธรณีชี้แจงให้ความกระจ่างเรื่องธรณีสัณฐานของถ้ำหรือเทือกเขาหินปูนดังกล่าว

การระเบิดปากถ้ำเป็นจริงหรือไม่ มีหลักฐานอะไร หรือการฉาบซีเมนต์ดังที่เป็นข่าว เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ ระบบการไหลเวียนของน้ำใต้ดินภายในถ้ำลึลับเป็นอย่างไร อัตราการไหลของน้ำใต้ดินเป็นอย่างไร การกัดเซาะทำให้เกิดโพรงลักษณะแบบใดบ้าง สิ่งเหล่านี้ยังเป็นคำถามที่ยังต้องการคำตอบอยู่...

กล่าวโดยสรุป สิ่งที่คุณเขียนได้ประมวลมาทั้งหมด เป็นเพียงแง่มุมทางโบราณคดีที่มองผ่านประสบการณ์การสำรวจวิจัยถ้ำ ยังคงมีอีกหลายแง่มุมเกี่ยวกับถ้ำที่นักวิชาการในสาขาอื่นๆ ได้ค้นคว้าวิจัยไว้ โดยเฉพาะธรณีวิทยา ถ้ำวิทยา ที่น่าจะให้แง่คิดที่เป็นประโยชน์ และสร้างความกระจ่างให้กับสาธารณชน

พ.ศ.2545





ราว 3 กิโลเมตร ซึ่งหาหยุดอยู่ข้างลำ

บริเวณรอบคอกของกำแพงเป็นพื้นที่

ประกอบ: 10 กว่าปีมาแล้ว โดย จอห์น เทียร์

[illegible]

ตามข้อ ๑๖ (๒) แห่งประมวลกฎหมาย

นายแพทย์หญิงอัมพร เบญจพูนกุล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

วิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร

.....

ความหมายของ

ထိုသို့အားဖြင့် နေပြည်တော် မြို့နယ် အတွင်းရှိ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အသုံးပြုမှုများကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖော်ပြပါမည်။

รายชื่อยุติงานทั้งหมด เพื่ออ่านออก

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ากันและกัน

உதீத

แบบหัวโตหน้า 4 แบบ

๑. การประชุม : ขอเสนอ ๑. วัตถุประสงค์ : เพื่อ  
 ๒. วัตถุประสงค์ : เพื่อ

[illegible]

ล่าง นักโบราณคดีสันนิษฐานว่าน่าจะเป็น

ตกปรากฏว่าที่ตรงนั้นไม่มีภูเขา จะแห้ง  
มาก ดูท่าแล้วตรงนี้แพ้ที่สุด บริเวณ  
อื่นก็จะเป็นดินเหนียว แต่จะเหมือน  
ทรายแข็ง เพราะฉะนั้นพื้นที่นี้จะปลูก

หรือไม่มี

กล่าวสำหรับชาวอรุณรักษาระยะยาว  
ต่อไปนั้น นักวิชาการด้านโบราณคดีผู้  
ที่สนใจว่าจำเป็นต้องระดมความเห็น และ  
สร้างสำนึกในภาคมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ

“ปัญหาตอนนี้ คือ เติมน้ำมัน  
ปั๊มมีโรงไฟฟ้าถึง 50 โรง แต่ถูก  
ชาวบ้านผกผันด้วยความรู้ ที่เหลืออยู่ก็  
ว่าน้อยแล้ว”

ความพยายามเชื่อมต่อประวัติ-

ห้ามกลางความเหินหนาว  
แต่ละยากลำบาก นักโบราณคดีกลุ่ม







[illegible]

# 13th

**ถ้า** และเพิกถอนที่หุบจอมสาวขึ้น  
ไปมีเศษดินเข้าไถ่ไม่จริงก็จะมีหรือ  
อุปการะมากมาย ส่วนนี้จะเป็นที่โปรดเป็น  
แห่งท้องที่ขอ ประกาศ 2 เป็นลำดับความ  
สำคัญในทางชีวิตโย โภการชาติ ใช้เพื่อการศึกษา  
วิจัย อีกทั้งแบ่งปันความดีกันหา !!

จากภาคการประมงบ้านฉางของ  
ประมงพื้นบ้านมีขนาดกว่า 10,000 แห่ง โดย  
แบ่งให้ภัยกับมากที่สุดที่ จ.กาญจนบุรี และ  
จ.ราชบุรี ส่วนมากจากพื้นที่ประมงชายฝั่ง  
เช่น จ.สมุทรสาคร จ.ชลบุรี จ.ฉะเชิงเทรา  
ถ้าเป็นใหญ่เป็นต้นไปก็มีมีความช่วยเหลือตาม

“การสำรวจครั้งนี้ศึกษาจากขอบเขตหมู่บ้านของแคว้นบันดาง ในเขต อ.เมือง และ อ.บึงสามพันเท่านั้น และยังไม่ได้นำข้อสรุปไปใช้กับพื้นที่อื่น...”

การเตรียมความพร้อมในด้าน  
อุปมา ซึ่งในบริเวณนี้พบว่ามี

“ถ้า  
คุณรักกับรัฐพยากรธรรมชาติ  
องค์การ คสอคงมีการวางแผนการ  
รวมตัวกันอยู่เป็นวงกลมกันมา  
กว่า 170 ปี แบ่งเป็น 4 ทาง

อยู่ข้างเป็นเหตุเป็นผล ก่อน

ความยาว 10,000

ไปจึงมีความสำคัญ...

ในบรรดาเก้าอี้ที่มีความ  
สวยงาม น่าใช้ และ  
ใช้งานได้ทั้งภายในและ  
ภายนอกอาคาร

ประเทสชาติ

จ่าย แม่เฒ่าลุ่มกายใจและแสงไฟก็  
ถั้วที่มีหลักฐานทาง

ต้องนอน ที่นี้จึงเป็น  
โบราณคดี อาทิ พบ

เปลี่ยนแปลงอสังหาริมทรัพย์  
ออกสวามิภักดิ์

๓๗๐ แห่ง ซึ่งมิใช่ทำ  
ไปตาม การทยอยของ

นางจรณีวิทยาและโบราณคดี  
มหาวิทยาลัยศิลปากร  
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต  
ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต  
ศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต

ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตรพงษ์ ศิลก  
ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตรพงษ์ ศิลก

ผู้พิมพ์ อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์  
ศึกษานโยบายทางธรณีวิทยา โบราณคดี

และทวีปการศาสตร์ ม.มิลลิต หัวหมา  
และมหาวิทยาลัยของนักและพันทิศยรม แะ

จากนั้น จ.แม่ฮ่องสอน กล่าวถึงผลการศึกษาว่า

เวลาที่การสำรวจพบตัวที่มีลักษณะทาง

ทั้ง 10,000 แห่งทั่วประเทศ ส่วนใหญ่เป็นสถาบันฯ  
ทางธรณีวิทยาที่มีความสำคัญไปทั่วกัน โดย  
โบราณคดีมีความสำคัญ โดยเฉพาะจำนวนมาก : ๓

“ถ้าที่พบทั่วโลกเกิดได้ไม่หมดเลย. เฉพาะแหล่งนี้. ความสมบูรณ์ของดินปัดวันมี

5. วิสัยทัศน์ ธารน้ำแข็งและชาทะเล การศึกษาใน ความเข้มข้งมาดล้องการเกิดหินเอก หินออบ

ได้มาจากการเฝ้าระวังของรัฐบาลฯ ศึกษา

กรมพระชินวรวิเทศ

ผู้ควีนมา ตลอดจนการไปประชุมจากที่อื่นของ

จัดระบบความสัมพันธไมตรีในการจำแนกประเภท

๓) รมณดิษฐ์ให้ทุนถึงความเปลี่ยนแปลงของ

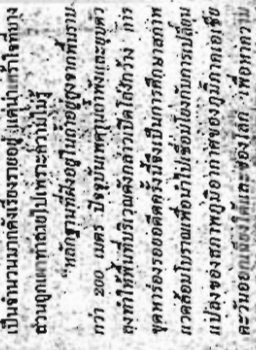
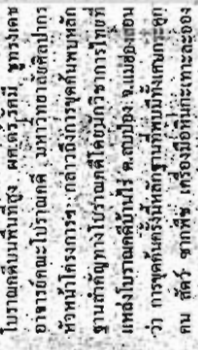
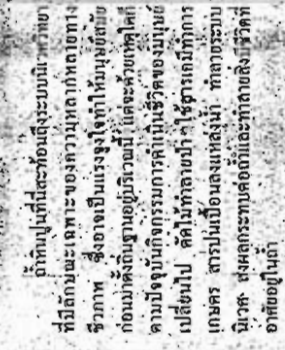
ในต่างประเทศมีการจัดการทรัพยากรน้ำ  
 ภูมิภาพทางเมคคส์ ปฏิกิริยาและเมคคส์

ป๊ออย่างน่าสนใจ จากการศึกษาพบว่ามีการจัด

แบ่งตามออกเป็น 3 ประเภท คือ ตามเจตนา

ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดบุรีรัมย์

ในต่างประเทศมีการจัดการทรัพยากรอย่างน่าสนใจ จากการศึกษาพบว่ามีการจัดแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ถ้าที่เข้าถึงง่าย



อีกทั้งอุปนิสัยของคณะมนตรี  
ที่มักบ่มเพาะของพวกเอกเทอทา  
ซึ่งภาพ ซึ่งอาจเป็นแรงจูงใจให้มนุษย์  
ก่อนมาถึงถิ่นอาศัยนี้ด้วย (และด้วยเหตุนี้)  
ความบังเอิญกิจกรรมการกลืนเรื้อรังของมนุษย์  
เปลี่ยนไป คล้ายกลายเป็น "เจ้าชายที่มีการ  
เกษตร" การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ทำให้ระบบ  
นิเวศ-สังคมและการทดสอบและการดำรงชีวิต  
อีกต่อไป

[illegible]

“แต่ฐานที่ตั้งอยู่ในภายใต้ธุรกิจกรมธรรม์กว่า 200 แคม ปัจจุบันแทบทุกปีหลักและชุดความรู้ให้ที่เกี่ยวกับวิวัฒนาการทางจิตใจสักวัน กระตุกหรือขอยอดคิดที่จะถึงเป็นงานศึกษาสภากาฬสัณยไปรวมเพื่อเข้าถึงสิ่งนี้ในทางกายเปลี่ยนแปลงของสภาพเพื่อบอกกล่าวของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และของโลก เพื่อกล่าววนะ”



ตลอดจนเข้าใจกระบวนการจัดการอย่างมีระบบซึ่งมีความสำคัญ ซึ่งอนาคตจะช่วยรักษา หินเอก หินย้อย ที่กรมประมงได้มอบให้ไว้ ความสมบูรณ์ของสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรม วิถีชีวิต การค้า ตลอดจนวิถีของโบราณวัตถุทางโบราณคดีของบ้านเมืองโบราณ ที่ค่อนข้างมีอายุนับถึสมัยสุโขทัย

[illegible]

พงษ์พรรณ บัญญัติศิลป์.





มส.ดร.รัตนา ชูทรงเดช

โครงการวิจัยโบราณคดีบนพื้นที่สูงในอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้จัดสัมมนาโต๊ะกลมขึ้นเมื่อวันที่ ๘-๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ณ ห้องประชุมนิทรรศการวัดติวงค์ สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร คลังชั้น ทั้งนี้โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

## “คน” บนที่สูงกับ “วัฒนธรรมโลงไม้” ที่ปางมะผ้า แม่ฮ่องสอน

สนุนการวิจัย (ฝ่าย ๑ ฝ่ายนโยบายชาติและความสัมพันธ์ข้ามชาติ) และมหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะผู้วิจัยที่เสนอผลงานในครั้งนี้ ประกอบด้วยนักวิจัยทั้งหมด ๓ ท่าน คือ

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนา ชูทรงเดช ภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ศึกษาเกี่ยวกับด้านโบราณคดี เช่น สภาพแวดล้อมในอดีต พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรม รวมไปถึงการปรับตัวของคนในสังคมและวัฒนธรรม

ธรรมของคนที่อยู่ในพื้นที่สูงในอดีต

๒. รองศาสตราจารย์ ดร.นาฏสุตา ภูมิจำนงค์ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศึกษาเกี่ยวกับด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ศึกษาสภาพภูมิอากาศในอดีต การสร้างเส้นภูมิอากาศ การใช้ทรัพยากรไม้ในอดีต ศึกษาสภาพแวดล้อมบนพื้นที่สูงในปัจจุบันว่ามีความคล้ายคลึงกับอดีตหรือไม่ รวมไปถึงกำหนดอายุที่แน่นอนของโลงไม้จากการซ้อนทับกับไม้ที่มีชีวิต

๓. อาจารย์ ดร.สุภาพร นาคบัลลังก์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศึกษาเกี่ยวกับด้านมานุษยวิทยา ภายภาพ โดยศึกษาลักษณะทางกายภาพของกลุ่มคนโบราณในวัฒนธรรมโลงไม้ที่อยู่ในบริเวณลุ่มน้ำของและนาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

หาความสัมพันธ์ทางชีววิทยาของกลุ่มคนดังกล่าว กับกลุ่มคนวัฒนธรรมโลงไม้ที่อยู่ในพื้นที่อื่น เช่น ลุ่มแม่น้ำแควน้อย จังหวัดกาญจนบุรี และรวมไปถึงกลุ่มคนปัจจุบันที่ยังคงอาศัยอยู่ในเขตอำเภอปางมะผ้าด้วย

การนำเสนอความก้าวหน้าของงานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการสรุปรวบรวมผลของการศึกษาทั้งสามด้านตลอดระยะเวลา ๑ ปีที่ผ่านมา (มีนาคม ๒๕๔๔-กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕) โดยงานวิจัยทางด้านโบราณคดีนั้น ได้มีการดำเนินงานแล้วในหลายขั้นตอนคือ สำรวจแหล่งโบราณคดีครอบคลุมทุกประเภทในเขตอำเภอปางมะผ้าเมื่อเดือนเมษายน-มิถุนายน ๒๕๔๔ ทั้งนี้โดยเน้นสำรวจอย่างละเอียดในเขตลุ่มน้ำนาง (ถ้ำลอด) และลุ่มน้ำนางหลวง (บ้านไร่)



ปราชญ์น้อยปราชญ์ใหญ่ นั่งเรียงเคียงกันเต็มกินที่เรือนอินทร์ ตอนลุงคำเข้าราชตรีของวันอาทิตย์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๕ สันทนาการที่กันรอยแปดพันเก้าวิชาการ (เห็นหน้าจากซ้าย) ไมเคิล ไรท์ (ศิลปวัฒนธรรม) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (ธรรมศาสตร์-อบต.๕) เบนแอนเดอร์สัน (คอร์เนล) เกษียร เดชะพีระ (ธรรมศาสตร์)

ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้เลือกไว้สำหรับชุดค้น จากนั้นในช่วงเดือนกรกฎาคม-พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ทบทวนวรรณกรรมและวิเคราะห์ข้อมูลหลักฐานที่ได้จากการสำรวจ และช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๔๔-มกราคม ๒๕๔๕ ได้ชุดค้นในพื้นที่แหล่งโบราณคดีบ้านไร่ ตำบลสบป่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ผลการสำรวจพบว่าแหล่งโบราณคดีในเขตลุ่มน้ำสาละวินและรางหลวงทั้งสิ้นจำนวน ๑๐ แหล่ง สามารถกำหนดประเภทของแหล่งโบราณคดีได้หลากหลายประเภท คือ ที่อยู่อาศัยชั่วคราวซึ่งมักพบตามเพิงผาเล็กๆ ใกล้แหล่งน้ำ ที่ฝังศพตามซอกหลืบ



ขอรุณธิ รักษาคนเขียนหนังสือ ทำหนังสือ และขายหนังสือ แบบ “ทรี-อิน-วัน” มีผลงานออกมาแม้ไม่มาก แต่ก็สม่ำเสมอ ล่าสุดตีพิมพ์นวนิยายเรื่องนางสาส์เกี่ยวกับชีวิตหญิงชรา ออกมาวางจำหน่ายเมื่อต้นเดือนมกราคมนี้

นอกจากเขียนหนังสือ ทำหนังสือภายใต้ชื่อสำนักพิมพ์บ้านหนังสือ และขายหนังสือตามงานมหกรรมหนังสือแล้ว ยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในแวดวงวรรณกรรมอยู่มีชาติ

ก่อนหน้านี้ร่วมลงขันกับชาติ กอบจิตติ จัดพิมพ์หนังสือลาว ลำยอง งานและความคิดของศิลปินแห่งชาติปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ในวาระ ๗๐ ปี ของกสิกร ศรีนอก ซึ่งอายุครบ ๗๐ ปี เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๓ ตีพิมพ์หนังสือเพ่งแล้วเสร็จเมื่อธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่งานมานี้

หนังสือเล่มนี้จัดทำโดยบริษัทเคล็ดไทยฯ พิมพ์เพียง ๒,๐๐๐ เล่ม หากหาซื้อที่ไหนไม่ได้ โทร.ไปติดต่อที่โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๕ ๙๕๓๖ ถึง ๔๐ รายได้ทั้งหมดหลังหักค่าใช้จ่ายแล้ว จะนำไปใช้จ่ายเพื่อวงวรรณกรรมไทยต่อไป

ในถ้ำต่างๆ แหล่งวัตถุขุดค้นในการทำเครื่องมือหินพบบริเวณหาดกรวดริมแม่น้ำ แหล่งผลิตเครื่องมือหินมักพบบนสันตอยสูงที่มีแหล่งน้ำอยู่ใกล้ๆ และโบราณสถานซึ่งมักจะพบตรงบริเวณที่ราบในหุบเขาและน่าจะมีแบบแผนการก่อตั้งอยู่ตามจุดที่มาสืบกันของลำน้ำสองสาย เป็นต้น

ส่วนผลจากการชุดค้นสามารถบอกถึงช่วงระยะเวลาของการทำกิจกรรมมนุษย์ในพื้นที่ของแหล่งโบราณคดีบ้านไร่ได้ ๓ ช่วงคือ ในช่วงแรกเป็นการอยู่อาศัยของกลุ่มคนที่ใช้เครื่องมือหินกะเทาะ ช่วงที่สองเป็นการใช้พื้นที่ในการฝังศพของคนในวัฒนธรรมโลงไม้ และช่วงที่สามเป็นการเข้ามาใช้พื้นที่ของคนปัจจุบัน

ในส่วนของการวิจัยทางด้านมานุษยวิทยาภาพถ่ายตลอดระยะเวลา ๑ ปีที่ผ่านมา ได้ทบทวนข้อมูลหลักฐานที่เคยศึกษาไว้แล้วในพื้นที่เขตอำเภอปางมะผ้า พบว่าสภาพของหลักฐานประเภทโครงกระดูกมนุษย์อยู่ในลักษณะที่แตกหักเสียหายทั้งหมด อีกทั้งยังไม่เคยพบโครงกระดูกที่สมบูรณ์และไม่ถูกรบกวนหรือเคลื่อนย้ายจากตำแหน่งเดิมเลยแม้แต่ชิ้นเดียว ดังนั้นการศึกษาโครงกระดูกจากชิ้นส่วนที่แตกหักเหล่านี้ด้วยวิธีทางมหกายวิภาค (Gross Analysis) จึงเป็นไปได้ยากมาก ฉะนั้นในการศึกษาเรื่องราวของผู้คนจากเศษชิ้นส่วนกระดูกที่แตกหักเหล่านี้จำเป็นต้องพัฒนาระเบียบวิธีวิจัย (Methodology) จากการศึกษาเพียงด้านกายภาพภายนอกไปสู่การวิเคราะห์ทางด้านเคมีหรือองค์ประกอบภายในของกระดูกแทน

พันธุศาสตร์เป็นหลักฐานที่สำคัญอย่างหนึ่งในการทำวิจัย

ด้านมานุษยวิทยาภาพถ่ายในครั้งนี้ เนื่องจากพบในการสำรวจเป็นจำนวนค่อนข้างมาก และถึงแม้ว่าพื้นที่แทบทั้งหมดจะหลุดออกจากกระดุกขากรรไกรแล้วก็ตาม แต่ก็ยังอยู่ในสภาพค่อนข้างสมบูรณ์ โดยผู้วิจัย



ดร.นาตสุดา กุมิจ้างค์

จะศึกษาเปรียบเทียบตำแหน่งของฟันและขนาดเพื่อประเมินจำนวนต่ำสุดของโครงกระดูก (Minimum Number of Individual หรือ MNI) ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของฟันเพื่อบอกเชื้อชาติโดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์จาก Turner (๑๙๙๑) และนอกจากนี้ยังได้ส่งตัวอย่างฟันกรามที่สมบูรณ์ไปสกัดหาดีเอ็นเอ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับดีเอ็นเอของคนกลุ่มต่างๆ ที่อยู่อาศัยบริเวณพื้นที่นี้ในปัจจุบันด้วย

การศึกษาในด้านมานุษยวิทยาภาพถ่ายนี้กำลังอยู่ระหว่างขั้นตอนการวิเคราะห์ที่ยังไม่เสร็จสิ้น จึงยังไม่สามารถสรุปภาพรวมของคนในพื้นที่นี้ออกมาได้อย่างชัดเจนนัก

ส่วนการวิจัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและวงปีไม้ในระยะเวลาที่ผ่านมาได้ได้ออกสำรวจในพื้นที่ลุ่มน้ำสาละวินและรางหลวงเพื่อเจาะตัวอย่างไม้ทั้งไม้ที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบันกับไม้ที่ตายแล้วคือโลงและเสาไม้ จากนั้นจึงนำตัวอย่างไม้ทั้งหมดมาวิเคราะห์หาอายุในห้องปฏิบัติการที่คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล